PSOE

PAROLA

ORGAO DA AGRUPACION SOCIALISTA DE BETANZOS

ANO II NUM III XANEIRO 1980

NON Ó ESTATUTO DA «U.C.D.»

Osvaldo Dans, vicepresidente do Centro Betanzos de Bós Aires

E increíble que non exista unha sola zona verde no pobo, nin un servicio médico de urxencias pra bisbarra

- O busto de Castelao é peza única e codiciadísima; esperamos que o día do homaxe sexa festa pra Galicia
- Tanto os nosos fillos coma netos aman profundamente a nosa terra e síntense moi galegos

Por: DIEGO

Por primeira vez, ~~o Axuntamento de~~ Betanzos recibéo oficialmente —que nós saipamos-
a un representante galego na emigración: Osvaldo Dans, vicepresidente do Centro Be-
tanzos de Bós Aires, falóu co alcalde e concelláis encol dos diversos temas de pro-
veito pra Betanzos, e, por suposto, das inquedanzas e pláns do Centro Betanzos e dos no-
sos emigrantes. Vaia por diante que, pra nós é unha verdadeira ledicia que este feito
—primeiro coma decimos— consúmese mesmamente cun veciño noso e representante dese mara-
villoso Centro que leva o nome do noso pobo con agarimo e con saudade, en terras tan lon-
xanas a nosa verde campiña.

Osvaldo Dans veu pasare unhos días de repousa cos seus parentes e na súa terra. Un
fato de amigos ofreceron o noso paisano unha cea de confraternidade. Alí estuvemos
os socialistas. E, naturalmente, PAROLA. ¡Faltaba máis...!
Na conversa que mantuvemos con Osvaldo Dans, ó que lle inquirimos o tempo que faltaba
de Galicia, nos contestóu que 31 anos, sendo esta a primeira vez que ven dende a súa
marcha á Arxentina. A medida que decorría a velada, entre tangos e muiñeiras, fomos
falando de todo un pouco. Decíanos que en Bós Aires o Centro Betanzos sigue moi de perto
tódolo relacionado co noso pobo; e, por suposto, ante os cambeos habidos, eles siguen ná
mesma liña de sempre: "O Centro Betanzos xamáis cambeóu a chaqueta... sempre levóu o mes-
mo "saco"...", dixo.

O seguir xirando a parola encol do Centro Betanzos, nos puntualizóu que éste centro a
súa base no 1.905; nembargantes, a súa historia ven do século XIX e seus antecedent
céntranse no ano 1.897, estando considerado coma un dos fundadores das Casas Galegas
na emigración. Díxonos que na actualidade contan con 800 socios e que "nosos fillos e ne-
tos queren profundamente a Galicia e se sinten moi galegos".

Coma é lóxico, lle hemos inquerido sobor dos cambeos que atopóu na bisbarra dende a
súa ausencia; pero, sobor todo, si notaba a falta de algo. "¡Home!, todo cambeóu, pe-
ro sempre falta algo...". Teimamos, pois eso era verdadeiramente o que nos interesa-
ba. Queríamos saber cál era a súa opinión encol das anomalías da cibdade. A este respecto
decíanos: "... é increíble que non exista unha sola zona verde; non séi, cómo decorreu o
tantos anos dende que falto de Betanzos todo sigue igual...". ¿Hai máis? —lle pregunta-
mos—. Pois sí, ahí máis e cicáis o máis importante sexa a falta dun centro médico de ur-
xencias, pois dadas as caracteristicas da zona —continúa Osvaldo Dans—, é unha verdadei-
ra monstruosidade a carencia dun servicio coma éste. Sobor desto contábanos como era
funcionamento das "Postas Médicas" na Arxentina.

Deixando a un lado o tema —pois lle informamos da proposta que habíamos presentado
os socialistas ó respecto—, falamos máis e máis de moitas cousas e, ¡cómo non! do Centro
Betanzos e as súas actividades. "Mira si sentimos e amamos a Galicia que temos un [illegible]
unha escola de baile moi importante, e tratamos de manter a pureza xenuina en todo [illegible]
do folklore galego. Ademáis, orgaizamos intensas e interesantes actividades dentro [illegible]
nero cultural". Continuóu falando destas actividades cando nos dixo que, Castelao [illegible]
cia constantemente no Centro Betanzos durante seu exilio. Encol desto preguntámoslle po-
lo busto que o Centro Betanzos doará ó concello do ilustre galego.

"O busto de bronce de Castelao —dí—, é unha peza úneca e codiciadísima, por [illegible]
zarse direitamente da mascarilla mortuoria do inmorrendo patriota. Queremos que cando se
leve a termo o homaxe sexa unha festa pra Galicia e estamos dispostos a enviar unha signi-
ficativa representación ese día".

pasa [illegible]

UNHA GALICIA NOVA

Por: XOSE FERNANDEZ FERREIRO

Galicia é un país vello. Un país vello e canso. Eso, polo menos, é o que se ten dito moitas veces. Tal vez sexa certo. E tal vez por eso, Galicia, a nosa amada inmóvil, é un país melancólico e triste. Un país con falta de forza, de pulo. De ahí que a súa poesía sexa lírica e non épica. Sin embargo, a loita do home galego ó través da historia ten sido dura, heróica. ¿A qué se debe, pois logo, esta contradición?

Galicia é un país, unha terra chea de misterio. Hai algo nela, por moito que a amemos e tratamos de penetrar nese misterio, que non podemos comprender. Algo que nos envolve e nos domina. Algo que, ó millor, arrástranos ó invisible. Algo que nos encadea á terra e que, ó mesmo tempo, nos alonxa dela.

Pero o drama de Galicia --por razóns de herencias biolóxicas-- quizáis ven de moi lonxe. Galicia foi sempre un pobo esquecido. Pero un pobo esquecido polos de fóra e polos de dentro. Pois é evidente que se os demáis --os de fóra-- non se preocuparon de nós, tampouco se preocuparon os galegos que tiñan nas máns o poder de allanar os camiños, de empuxala, de póla en liña coas demáis nacionalidades españolas, semellantes.

Tamén é posible que a loita do home galego o través da historia, estivera mal dirixida, mal encauzada. Por eso a súa forza, a súa loita foi inutil. Somos un país lírico. Como decía Castelao, levamos a esperanza detrás non dediante. De ahí quizáis a nosa traxedia.

A solución de Galicia tal vez haxa que atopala nun novo concepto dela mesma. Un concepto, unha idea que sirva. Pro algo positivo e que nos leve, por fin, a unha meta determinada. Fai falta logo, un encauce. Unha preocupación colectiva. Mariano Xosé de Larra preguntóuse unha vez ónde estaba España. Esta pregunta podemos facérnosla nós os galegos: ¿Onde está Galicia?. A resposta tal vez estea noutra palabra de Larra: "Homes novos pra cousas novas".

E indudable que Galicia necesita unha revisión a fondo de toda a súa problemática: ideolóxica, cultural, social, económica, política... Galicia está atada ó pasado. E se non rompemos esas cadeas pode que non podamos facer nada. E o noso posto, como sempre, será a cola. A solución de Galicia está, pois, nesa idea nova, nese novo esforzo que temos que facer todos, sin protagonismos. Conocido é o dito: "renovarse ou morrer". Galicia, logo, ten que renovarse se non quere morrer.

Esa é a nosa gran tarefa. A nosa obligación de galegos. *

Catro décadas de formación futbolística, de seriales radiofónicos, películas de guitarra e pandereta, de falta de comunicación e formación social, catro décadas de clandestinidade mental e ideolóxica, han marcado dalgunha maneira, o nacemento de parte da "nova clase política" española, que non sabe ou non quér poñerse a altura do pobo que os elixíu. Eisí vemos coma algúns políticos, nin teñen confianza en si mesmo nin nos compañeiros de viaxe, e lles importa un pito os anceios do seu pobo, de momento xa están elexidos, e do resto --xa falaremos--.

Por lóxica as zonas do Estado menos desenroladas, técnica, económica e culturalmente, veñen a sofrir aínda máis a marca do proceso denan rior, e por contra, son utilizadas coma coellos de laboratorio pra

O AUTISMO POLITICO, E OS POLITICOS DILETANTES

POR: SEGUNDO PARDO-CIORRAGA

perimentar remedios escontra as epidemias e "males" políticos destes tempos: ¡coidado ven a democracia!, ¡tra ¡trancade as portas ven a AUTONOMIA!. Velahí o temos; os derradeiros acontecementos que se están a producir en Galicia, frente a aprobación unilateral do Estatuto de Autonomía, por parte somentes das Señorías parlamentarias da U.C.D., as posturas máis ou menos ambiguas dalgunhas "señorías" da outra cara da baraxa, veñen a reafirmar que as "marcas" nesta Nación Galega que forma parte do Estado Español, teñen nome propio; aisé ollamos abraiados, coma a "Lei do Máis Forte" de uns, as ansias de poder polo poder, a falta de enerxía cando non o DESACOUGO dos menos, parez querer levarnos a un calexón sin saida.

AUTISMO POLITICO

Fai moi poucos días leíase nos xornales, que os concelláis da U.C.D. dos municipios ourensáns, iniciaban unha campaña, en favor do que eles chaman Estatuto, pra contrarrestar "LA ARROGANCIA DE LAS MINORIAS DE IZQUIERDAS". Malo meus señores concelláis, esas minorías movilizaron fai uns poucos días máis de CEN MIL galegos, i, esas minorías son menos minorías en Cataluña i Euskadi, e tamén en Andalucia e País Valencia no. Os meus señores da U.C.D., cómprelles saber que --"o aillamento do individuo que se encerra en si mesmo, e concede pouca ou ningunha atención e importancia a todo o que lle arrodea"-- ten un nome, os psiquiatras chámanlle AUTISMO. ¡¡ E meus señores!, vostedes tratan de aillar ao País, e non lle prestan nin pisco de atención, e ás arrogantes minorías, moita menos. ¡Coidado!; meus señores concelláis, miñas señorías parlamentarias, bastarse por si mesmo, ser autosuficente, tamén ten un nome AUTARQUIA, e a autarquía e o camiño máis doado cara a DICTADURA.

POLITICOS DILETANTES

Eisé como a "marca Autista" e "Autárquica", e válida pra definir a postura de conxunto, que coma partido ten a U.C.D. dende que se iniciòu o proceso autonómico galego d deica agora, a estes en morea, e, a algunha que outra señoría aillada de unha e outra banda, ademáis das marcas devanditas, pódenselle engadir a de DILETANTE, que ven a ser --"toda aquela persoa que pretende prácticar calisqueira arte ou cencia por simple afición e sin conocimentos capacidad ou preparación suficente"--. As derradeiras declaracións de algún dos nosos señorías parlamentarios teñen miolo; lembremos: --Esto no pasaría si en Galicia tuviésemos metralletas--, --El estatuto es un bodrio--; o que esto manifestaba, cando era a hora de votar os articulos conflictivos, ou a totalidade do Estatuto nunca estaba na sala, non fora o demo que se confundira o seu voto, con o das "arrogantes minorías de esquerdas". -Me bajo los pantalones--, --Me subo los pantalones-- (exemplo non seguido polas nosas recatadas mulleres parlamentarias) --El estatuto es técnicamente bueno--, --Yo nunca diré que no al Estatuto--; pasar do "Sí" con reparos, a "abstención" e ao NON condicionado, serán do que terán que respostar, e non sóio frente a historia, algúns DESACOUGADOS de unha e outra banda.

pasa á 7

O CAPITALISMO E A CRISE MUNDIAL

Por: DIEGO MARTINEZ-PURRIÑOS

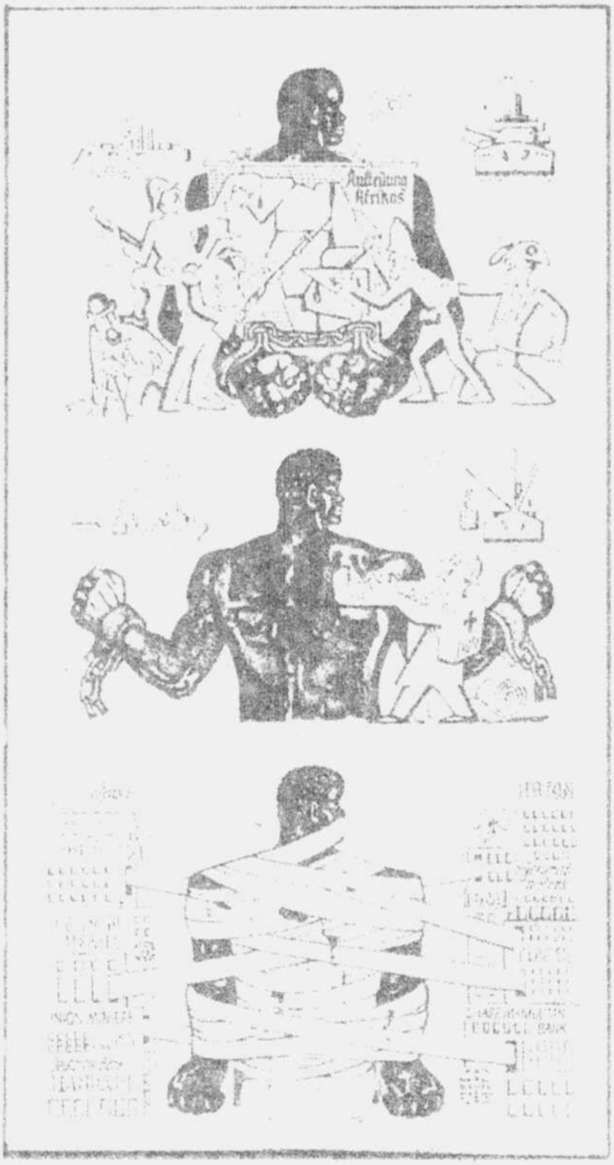

O modelo de economía capitalista está baseado en dúas vertientes dabondo desiguales no plantexamento ou xeito, pero co mesmo fin: Intervencionalismo do Estado ca súa economía en tódolos resortes dos elementos do país en cuestión. Por unha banda, temos en primeiro lugar os países chamados do Tercer Mundo, onde as grandes potencias capitalistas centran o seu "cerco", primeiro, no esbullo e consumo das materias primas destos pobos e, incluso, na manipulación dos Gobernos destos países, chegando na maioría das veces, ó raxamento do país.

O TERCER MUNDO

O sistema máis clásico sobor do abuso dos países chamados do Tercer Mundo (ou terceiro-mundistas), levado a termo polas meirandes potencias capitalistas é o arrequecemento, de formas monstruosas, dos seus arsenales bélicos, pra logo sementar o confusionismo no meio deles e, en moitos casos, nos demáis países (dígamos "normales"), onde a inflación do creto privado os conduce deica os derrocheiros militares. Eiquí tamén podemos citar varios casos, pero a título de exemplo centrémonos en dous O un, Indochina (entendemos tódolos países conflictivos daquelas latitudes); o outro, Oriente Medio. Este, como caso máis recente e de actualidade.

Pra irnos polo primeiro, e dados os acontecementos acaecidos, con tantos millóns de víctimas inocentes (inxustas), semella cicáis unha trabucación, posto que estes países loitaban por uns sistemas políticos tan desemellantes, eso, según nos decían. Pero non. A cuestión non é esa política ou ese frente estratéxico, tan maravilloso pra uns e tan nefasto pra outros, según cos ollos que se mire o caso dista moito de todo ésto. O sistema económico, exercido de forma implacable polo mundo capitalista sobor estes países, é o verdadeiro causante.

Non temos máis que recuar un pouco no tempo pasado e fixar nosa curiosa observación nas potencias explotadoras da época; desta forma, podemos citar ós gobernos francés, inglés e un longo etc., deica chegar a tempos máis recentes onde o dominio correspondía ós EE.UU. Sen dúbida, estas potencias foron as encarregadas de facer saltar a chispa naqueles lugares e a gran causa do enfrentamento nestos pobos, foi única e exclusivamente producto da explotación e esbullación destas terras con grandes recursos naturáis prá o consumo nos mercados dos chamados "países benefactores".

Así, hoxe, dempóis de tantos anos atopámonos cuns pobos que, salvo raras excepcións, están económica e culturalmente peor que xamáis.

No caso de Oriente Medio a causa é cáseque semellante, decímos cáseque, porque eiquí aquela de forma direita ou indireita (según quen seña o comentarista), a todo o globo terrestre: Petróleo.

¿Pero é o petróleo, o valioso "ouro negro" causante da crise mundial? ¿E o causante dos traídos e levados enfrentamentos "beligerantes" destos pobos?. Pra sere verdadeiros, e o noso modo de entender, non. Voltamos ós casos anteriores. Pero é máis, sería totalmente absurdo cabiláło. Nin que decir ten que esta materia chegará no seu día agotarse, é aínda sabendo todo ésto, como demostrado está, ¿por qué os Gobernos non trazán un plan pra escudir o "despilfarro" do carburante?; ¿por qué cada día consúmese e consúmese máis

O CAPITALISMO E A CRISE MUNDIAL

enerxía, sen que os Gobernos capi[talistas] interveñan, de forma tallan[te] pra frear este proceso, de todo an[ormal] e sin xustificación?.

E evidente que esto non inter[esa]. E ahí está a verdadeira causa do c[on]fusionismo a onde nos queren empux[ar] pra defrontar a unha clase traball[ado]ra cos problemas terceiro-mundista[s].

Todo esto, sen lugar a dúbidas, surxe cando os Gobernos que a[ctu]almente están o frente dos paí[ses] capitalistas tocaron teito; ou dito dóutro xeito, cando existe unha cri[se] económica nestos países, tanto no s[eu] mercado interior coma exterior. As[í] calman ás masas e, sobor todo, o sa[ea]meamento do seitor privado (verdade[i]ro artifice de tódala economía nos p[aí]ses capitalistas), defrontando á hu[ma]nidade cara un exterminio total. P[ara] cando remate este escontra, cachear ou crear (porque tamén créanse), outro conexo de laboratorio chamado: Tercer Mundo.

A MULTINACIONAL

Pola outra, temos ás sempre enfouchadas e humanitarias que ahí están: as Multinacionáis.

Neste caso, e a desemellanza do Tercer Mundo, cachean os países en vías de desenrolo ou desenrolados. Tamén entran nos seus pláns aqueles que dalgunha forma sofreron ca[l]quer clase de "beligerancia" devastadora no seu interior ou incluso exterior. Como exemplo podemos citar o caso de España.

Centrémonos no noso país, ó formar éste parte dese bloco económico occidental, foi e aínda é de gran interes pras Multinacionáis. Nembargantes, en países non desenrolados a entrada das Multinacionáis esta sempre acompañada de todo tipo económico, as presións que exercen estas empresas sobor o Goberno, Administración, etc., e a rentabilidade que algunhas multinacionáis consigan pola falla de control eisistente na meirande parte dos países que contan ca presencia das devanditas empresas.

Así, pois, de entrada, todo semella o mesmo camiño seguido nos casos precedentes. Per[o] adentrámonos un pouco na súa forma pra ollar cales son as diversidades no primeiro caso, e cales poden ser as partes positiva e negativa desta invención do capital que nos tenden coma "nasas" na pesca.

No meio (ou dentro) das grandes empresas estranxeiras ou Multinacionáis que eisisten en España, na actualidade, atopámonos ca frívola cantidade de cincuenta (de gran catego- ría), que van dende a actividade da alimentación deica o seitor do automóvil, e seus países de procedencia son nove, cun porcentaxe de participación que vai dende o 100 x 100 máximo, deica un 80 x 100 coma mínimo. A vista deste pequeno, pero siñificativo dato, un pódese dar perfectamente conta pola situación que atravesa o país; e, tamén, explicarse ónde poden chegar e onde poden parar as divisas entradas polas dúas úneoas vertientes: Emigración e Turismo.

Con todo esto, atopámonos que na meirande dos casos as Multinacionáis concentran a producción e dominan o mercado de moitos seitores técnicamente avanzados. Algunhas negocian incluso cos representantes sindicáis; outras polo contrario, intentan dividir ó obreiro. Pero o que si é lóxico e evidente, é que o seu poder é sobranceiro ó de moitos Estados e a posibilidade de controlálas é en moitas ocasións cáseque imposibel, según en que país esten implantadas. Pois a veces, estas situacións son mostra da política que o país conleve, xa que o Goberno (en cuestión) non ten unha visión (ou non quer tela) económica dos intereses do pobo.

O CAPITALISMO E A CRISE MUNDIAL

Pra rematar chegamos a estas pequenas, pero sinificativas, deducións no que o noso Estado refiérese, pra analizar a cara positiva e a cara negativa da implantación das Multinacionáis, e, o que é máis, as preguntas que sempre quedan dalgunha forma coma flotando na mente de cada un.

Pola banda ventaxosa ou cara positiva temos: Trouxeron tecnoloxía e desenrolo; crearon postos de traballo; pagaron millor seus intereses a Facenda que as propias empresas do país; favoreceron (dalgunha forma) a creación de técnicos; cada día incorpóranse máis ó proceso do país (incluso producen e exportan no país).

No que refiérese á cara negativa, ou de inconvenientes, temos: Provocan déficit na nosa balanza; dependencia da tecnoloxía extranxeira; concesión da nosa propiedade a extranxeiros (cesión de terreos, etcétera); gran parte dos beneficios salen do país (non esquenzamos porcentaxe de participación das grandes empresas implantadas eiquí); e, sobor todo, o gran poder de decisión final está sempre fora do país.

Estos son os aspectos máis sinificativos que á primeira ollada nos atopámos. Pero a gran dúbida sempre fica, e ahí podíamos preguntar o seguinte:

¿Pero qué sinifica pra o país a chegada dunha Multinacional? ¿e verdadeiramente importante prá economía do país?.

¿A cambeo de qué?

Todas estas preguntas e máis xurden ó analizar o desexo de unha gran empresa de invertir no país. Pra rematar non esquenzamos o acontecido en Chile, cando o compañeiro Salvador Allende nacionalizóu as minas de cobre.

Osvaldo Dans, vicepresidente do Centro Betanzos de Bós Aires

enantes de rematar a conversa, Osvaldo dízome: "Mira si levamos a Betanzos no corazón, que cada día que nos toca xogar contra o Sada —anteriormente nos comentóu as actividades deportivas que facían, entre elas as do fútbol—, ármase, no bon senso, coma si estivesemos eiquí en pleno campeonato ligueiro... Fixate, a mesma rivalidade de nosos típicos enfrentamentos eiquí...

festa chegaba o seu remate. Comenzaron as primeiras notas do Himno Galego e Osvaldo Dans nos deixa ca fala na boca. O velo tan serio e teso entoando noso himno. e como de vez en cando se lle escapaban as bágoas rebeldes, nos facía ... nosos irmáns na

O AUTISMO...

Meus señores concelláis, miñas señorías parlamentarias: Galicia necesita un Estatuto de Autonomía, políticamente igual ao de Cataluña i Euskadi, e técnicamente diferente a ambolosdous denanteriores, xa que debe ser axustado a realidade socio-político-cultural i económica do noso País. E o que si é certo, é, que nin o TRUNFALISMO DEMAGOXICO DO PARTIDO DA MAIORIA DAS DEREITAS, nin as posturas ambiguas e ailladas dalgún político, van a convencer aos galegos de que tenen Estatuto, hoxe por hoxe pódese decir: GALICIA NON TEN ESTATUTO.

Pra rematar somentes recordalles aos señores concelláis, as miñas señorías parlamentarias que: "OS MULLERES NEMI OS DA LIBERTADE NON SON ... [illegible]

A PENEIRA

Por; BREOGAN

Cumprido de rematar o exercio do 1.97[illegible], [illegible] otorgóu seus "oscars" o millor papel realizado polos ínclitos mandatarios do noso municipio participantes nas películas "cooproduccións" que, ó longo do seu mandato "filmaron".

, aquí os resultados:

Composición da Permanente: "¡VIVA [illegible]!"
Pleno Municipal: "UNA TARDE EN EL CIRCO"
Permanente: "CABARET" (con censura)
Comisión de Urbanismo: "LO [illegible]"
Comisión de Tráfico: "ACCIDENTE"
Comisión de Cultura-Festejos-Deportes: "¡QUE VERDE ERA MI VALLE!"
Comisión de Servicios: "PANICO EN LAS CALLES"
Comisión de Facenda: "SUBLIME OBSESION"
As comisións que faltan: "MURIERON CON LAS BOTAS PUESTAS" (sin calzar)
Vicente de la Fuente: "EL ALIMENTO DE LOS DIOSES" (Ttc. alcalde)
" " : "POR FIN [illegible] EL VIERNES" (Alcalde)
Agustín Moreira Vázquez: "LA VIC[illegible]A" (onte)
" " " : "ESE OSCURO OBJETO DEL DESEO" (hoxe)
Antonio Iglesias González: "LOS [illegible]"
Martín Iglesias Salorio: "EL HERMANO MAS LISTO DE SHERLOCK HOLMES"
Juan Manuel García Varela: "[illegible]" (onte)
" " " : "UN HOMBRE EN CASA" (hoxe)
José Villarnovo Faraldo: "CATETO A [illegible]"
Prudencio Martínez Freire: "ASIGNATURA PENDIENTE"
Julio Mellid Otero: "PETER PAN"
José Luis Longueira: "LA ULTIMA PELICULA"
Tándem Vicente-Moreira: "LOS JUEVES MILAGRO"
Tándem Vicente-Moreira-García Varela: "ENCUENTROS EN LA TERCERA FASE"
Tándem Villarnovo-Martín: "LOS [illegible]"
Tándem Moreira-García Varela: "DOS CABALGAN JUNTOS"
Tándem A. Iglesias-Prudencio-Mellid-José Luis: "LA [illegible]"
A elección destes señores concellás: "[illegible] ENCANTO DE LA BURGUESIA"
Recepcións municipais: "LA [illegible]"
Nombramento de Villarnovo pra [illegible]: "[illegible] LOCO, LOCO, LOCO"
[illegible]: "[illegible] EN EL PAIS DE LAS MARAVILLAS"
[illegible]: "[illegible]" (entre [illegible])
[illegible]: "[illegible]" (basura, residuos de fábricas, [illegible]tuario, etc. [illegible])
[illegible]: "[illegible]" (con [illegible])
[illegible]: "[illegible]"
[illegible]: "[illegible]..."
[illegible]: "[illegible]"
[illegible]: "[illegible] DE UNA [illegible]"
[illegible]: "[illegible]"
[illegible]: "[illegible]"
[illegible]: "[illegible]"
[illegible]: "[illegible]"
[illegible]: "[illegible]"
[illegible]: "[illegible]"
[illegible]: "[illegible]"
Casa Consistorial: "[illegible]"
A pouca información municipal: "[illegible]"
O abandono dos barrios: "[illegible]..., PERO ME GUSTA"
Falta de semáforos: "¿POR QUIEN DOBLAN LAS CAMPANAS?
Non dar a izquierda o que o pobo dou: "DEMASIADO RIESGO PARA UN HOMBRE SOLO"
Despacho da alcaldía: "LA [illegible]"
Elección de alcaldes de barrio: "ENSAYO DE UN CRIMEN" (solo en parroquias)

A PENEIRA

O amaño da rúa da Ribeira: "EL ULTIMO TANGO EN PARIS"
A Biblioteca Municipal: "FRENESI"
A Comisión de Festas: "VEINTE MIL LEGUAS DE VIAJE SUBMARINO"
A centralisación das festas no Campo: "FRAUDE MATRIMONIAL"
Hospital de San Antonio: "ORGULLO DE ESTIRPE"
A compra dun lanchón pra ir ós Caneiros: "AVISAR A CURRO JIMENEZ" (tamén da U...)
Falta de apoio ás entidades culturáis: "RETORNO AL PASADO"
O abandono da terceira edade: "LA FRONTERA AZUL"
O nomenclator das rúas: "LA GRAN LIMPIEZA" (en espera)
O Palco de "honor" o día do Globo: "LA ORGIA"
O derradeiro festival orgaizado por Nadal: "UN PAR DE SINVERGUENZAS" (ó sexo)
Maravilloso día das provincias: "EL SEÑORIO"
A postura da dereita o tildarse de novos democratas: "CAMBIO DE SEXO"
O novo plan de tráfico: "LAS NUEVAS AVENTURAS DEL ZORRO"
A izquierda municipal: "UNOS VALIENTES EN EL FRENTE"
O maltreito Betanzos: "EL FIN DEL MUNDO"
O OLVIDO OS NENOS NO SEU ANO INTERNACIONAL: "LA QUIMERA DE ORO"
E, agora queridos lectores, poñer vos o resto...

ESPANTALLOS DE PAPEL

Espantallos de Papel é unha secciôn pra denunciar públicamente as palladas ... alguhos homes da vida municipal. Así, hoxe, non temos máis remedio que meter ... pequeno recuadro o Alcalde do pobo, pola discriminación que fixo ... as Comisións. Pero, como se ve no grabado, xa sabemos ó son de quen baila.

Pola outra banda, temos os concelláis Villarnovo e Martín por duas verbas tí... les. O primeiro, "... no puedo meterme en eso, pues me "cargaría" mi carrera ... ca..." O que queda, dixo nun pleno: "... dende que surgió el problema de los ... tas no duermo... Me preocupa mucho el pan de unos profesionales del volante..." E l... non tiña nin medido o espacio pra o traslado. Tanto un coma o outro son dous "sabue... da política... pero deste xeito, sólo pra facer reir...

Blancaneves, os Enanitos e o Estatuto de Autonomía

"BOTARONVOS AS MIGAXAS DO BANQUETE, O REFUGALLO"
(Celso-Emilio Ferreiro."Viaxe ao país dos ananos")

Se o noso Celso-Emilio estivera aínda connosco, non dubidaría en reeditar decontado o seu "Viaxe ao país dos enanos", cunha nota marxinal que dixera: "os enanos siguen eiquí".

¡Xa temos Estatuto! o que puido ser berro xubiloso, o que foi berro de ledicia no País Vasco e Cataluña, convertíuse en Galicia por mor dos "enanos", nun laido desesperanzado e cheo de carraxe. O paréntese aberto na entraña da nosa terra por séculos e séculos de oprobio e incomprensión, permanece aberto; a ferida non cicatriza e se extende coma un cancro que agoira a morte definitiva.

POR
CARLOS L.RODRIGUEZ LOPEZ

A cuestión é que nos enganaron. Sí, os "enanos", con traxe democracia, pantalóns novos e camisa vella, saíron á rúa e confiamos neles; creimos que era posíble o cambeo. Facendo gala dunha fe absoluta no home e na súa renovación, coidamos --coitados-- que os "enanos" tamén eran capaces de faceren con todos nós o país; que, engaiolados pola festa democrática, erguerían tamén o facho que disipara por sempre xamais as tebras, brétemas e meigallos que xunguiron a esta terra co inferno. Nos prometeron que o seu pasado fora un erro, un lapsus inconsciente, unha obriga acomodaticia a unhas circunstancias adversas. Convencéronnos, en fin, de que o seu cambeo de chaqueta, fora máis mutación hixiénica que política. Xuráronnos que eles, dende o berce, dando probas de inusitada precocidade patriótica, xa eran galeguistas, e que logo, en simpares e singulares batallas cortesanas, cuan Don Quijotes do franquismo, limperon o ultraxado honor de Galicia. E nos enganaron. Enchidos de boa fe xuntamos con eles as nosas máns e iniciamos o camiño interrumpido polo odio.

Pero seguían sendo "enanos"; e coma os "enanos" do conto, volveron a ser xordos, cegos e mudos: xordos a todos menos á voz tremente e ameazante de Blancaneves, gobernante da casa e tribunal decididor das controversias "enanas" (tamén hai liortas entre os "ananos", anque, en consonancia co raquitismo dos liortantes, son liortas cativas e de pouco fuste). ¡Coidado! se non pode ir escontra de Blancaneves: ¿e se quedáramos sen casa? ¿ónde cobixar o peto? ¿ónde gardar as camisas e chaquetas? (dos pantalóns xa falaremos). Hai tamén "enanos" cegos que precisan andar pola democracia adiante, dado o seu pouco costume, cun pau (democrático) que apalpe o terréo descoñecido, non vaia ser...

E Galicia, ao fondo, como paisaxe do raquitismo endémico, escearío doente da farsa, unha vez máis convertida en Cenicienta; en Cenicienta sen carroza de cabalos que a arrinque da postración e a leve en pos dun Principe encantado que a desencante e lle devolva, sen intereses, as esperanzas perdidas. ¿Qué fai o Príncipe que é incapaz de vencer aos "enanos" ¡Qué veñan urxentemente o Capitán Trueno, Supermán e o Capitán Araña! Compre que todos, sen distincións, se unan contra dos "enanos" da noite, encantadores da nosa Princesiña dormida. Que o mago Merlín matine pócimas descoñecidas que lle devolvan a vida; que Simbad el Marino, e Peter Pan, percorran os mares e continentes e falen de redención aos fillos desta terra esparexidos no éxodo; que lles digan que os "enanos" son xente miúda e insignificante, vencíbel coa mortífera arma da razón...

Pódense vencer os "enanos"; ainda que coma reptiles se agochen nas pedras ou nos libros de historia; anque inventen mascaras ou fagan admirábeis ciruxias estéticas que os transfiguren en demócratas e adalides da galeguidade. A súa estatura, a súa cativez será cada vegada máis notoria. A xente escomenzará a decir. -¡Mira, aló vai un "enano"!- Pro, nin falar de venganzas; a mácima condena do "enano", será continualo sendo.

Foi o Estatuto como aquela mazá apodrecida que a madrastra má la i envexosa ofrece á belida

pasa á 19

A BANDEIRA GALEGA

O orixe da bandeira galega é moi antergo, tanto cicáis como a da bermella e amarela española. As dúas foron usadas na súa orixe polas armadas no mar.

No catálogo de bandeiras: "Las pavillons ou Banniérs que la plus part des nations arborent en mer" ("Os pabellós ou bandeiras que a maior parte das naciós arboraron no mar"), saído do prelo de Amsterdam no ano 1718, aparece xa a bandeira galega, branca timbrada do escudo co cálice de ouro e as cruces que poideran representar as antergas capitales do Reino de Galicia.

Tamén nun informe da Real Academia Galega da Historia de data 19 de xaneiro de 1939, explica que a bandeira tén uns catro séculos de eisistencia e recorda sucesos honrosos pra Galicia, como os levados a cabo durante a guerra da Independenza española polo Batallón Universitario de Santiago. De todas maneiras a bandeira deste batallón des heroicos universitarios, que consérvase na universidade de Compostelán, ten tamén na esquerda unha crus de Santiago e na dereita outras figuras representativas que tamén aparecen no Escudo Nacional Español.

POR

ANTONIO LAGARES PEREZ

Amsterdam 1718

ABRAZADOS A BANDEIRA

Na homenaxe a Rosalía de Castro celebrada no Ateneo León XIII o 30 de maio, Alfredo Brañas di o seguinte: "Abrazados á bandeira branca de Galicia a Rosa de España". Esto fainos pensar que feito, que a nosa bandeira nun principio foi branca co escudo da nosa Terra. Nembargantes, do ano 1768, e nun antergo "Ex-voto" aparece unha maqueta ofrecida a San Telmo (hoxe nos museos diocesáns de Tui), unha nota de protésta feita polas autoridades rusas dos tempos dos zares, polo uso por parte da mariña galega dunha bandeira: unha crus de aspas azules sobor fondo branco, coa mesma feitura e coores ca usada pola mariñe rusa que ás veces facía se confundir ós navieros no mar. No mentado "Ex-voto" de San Telmo pódese ver, xa un pouco pasadas, catro bandeiras: no trinquete a bermella e branca usada na ría de V..., no pao maior a branca das ... de Galicia, no pao da mesana ... dúas bandas azuis e brancas no meio a da cidade de Tui e, como marcando preferencia, a Española na popa. Así o valor deste "Ex-voto" fora da súa antigüedade, tén por honra de arborar a posible bandeira galega cicáis mais anterga hoxe coñecida.

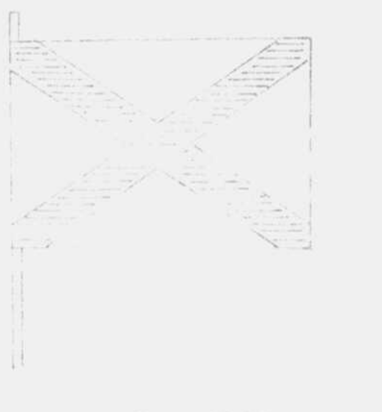

Tui 1768

OS COORES

Sobor do fondo branco, hoxe sóio queda unha franxa azul celeste en diagonal, de esquerda a dereita e de enriba abaixo. Vaamonde Flores de que era a bandeira da Comandancia de Mariña da Coruña que foi copiada por algunhas sociedades da emigración baixo o erro de que era a bandeira nacional-galega auténtica. Esta bandeira foise impoñendo intre as sociedades galegas da emigración e naquelas que escomenzaban a desenrolar o Nacionalismo coma as Irmandades da Fala. No anteproieito do Estatuto de Galicia do 1936 menciónanse, mais sin chegar a figurar realmente no Estatuto, as coores branco e azul coma os nacionáis de Galicia. As Irmandades da Fala, o Partido Nacionalista, o Partido Galeguista e tódalas organizaciós galegas, mantiveron con tesón a franxa azul sobor do fondo branco.

A colectividade galega de Bos Aires regalóulle a Castelao unha bandeira branca e azul, cando foi nomeado do ministro da República no eisilio, e a mesma foi logo a enseña oficial do Concello de Galicia. Castelao, home de gran imaxinación, señalóu co azul representa ó río Miño cruzando Galicia, mais cicáis sexa convenente lembrar que o río galego cruza a nación galega no sentido inverso ó que aparece na enseña galega.

Hoxe

A BANDEIRA GALEGA

A BANDEIRA COMA SIMBOLO

Ramón Cabanillas, utiliza a bandeira coma símbolo da unidade dos galegos pra conquerir un pobo libre cunha nova vida. Este pensamento atopémolo en toda a obra do "poeta da raza" e lembramos a seguinte frase do seu famoso poema EN PE: "Berremos alto e forte, a nosa Terra é nosa".

As Irmandades da Fala e o Partido Nacionalista, con tódalas sociedades afís, farán culto dende 1917 á bandeira galega (azul e branca) e, este culto, será continuado polo Partido Galeguista dende 1931. Nos locáis, nos actos solemnes, en mitins ó aire libre ou en sitios pechados, nas sesiós das Irmandades da Fala... foi típico dende 1917 até 1921 a presencia da enseña galega, soia ou acompañada pola española, según a circunstancia e ocasión. Moitas veces a bandeira aparescía coma decorado de tribunas ou palcos presidenciáis.

No ano 1921 os asistentes a III Asamblea Nacionalista, celebrada en Vigo, propuxeron ó Axuntamento da mentada cidade, que aprobase que a bandeira galega e a española ondeasen xuntas nos actos oficiáis. O organismo vigués negóuse e algús concelláis fixeron usa da palabra pra opoñerse, facendo constar ademáis que o idioma Castelán fose único e que a bandeira española debera ser única tamén prós galegos. A replica desta actitude foi feita por Xavier Soto e Manoel Antonio o 30 de maio de 1921 nunha folla solla titulada "TERRA CEIBE" e que di entre outras cousas:

> "Nós, galegos verdadeiros, os bós e xenerosos, lembrándonos ben de que a bandeira nosa é branca e azul, fagamos que denantes de ondear nos Pazos de noxentos concellos, traémola nos nosos peitos, e despóis de que eisí sexa xa ondeará nos concellos, pese a quen pese, dándolle o prestixio da súa pureza".

Nembargantes esta situación cambiará no ano 1923 e Vigo xúnguese a outros axuntamentos que lucen a bandeira galega a carón da española.

A BANDEIRA...

A BANDEIRA PROHIBIDA

As circunstancias históricas voltarán a restrinxir o uso da bandeira azul e branca: dende 1923 hastra a chegada da II República no 1931, que volta a ondear nos axuntamentos galegos e nos orgaismos oficiáis. No ano 1935 surxíu unha polémica sobor as coores que a constituian. O Seminario de Estudos Galegos, defendeu a necesidade de conservar as coores azul e branco, que "debe manterse no uso oficial e popular de hoxe coma enxebre representación da Galicia actual". Argumentan ó favor da bandeira que foi usada dende hai medio século polos emigrantes, moitos partidos e organizaciós xa que "é recoñocida por tódolos galegos e endexamais foi símbolo de partidismo". Ademais o Seminario de Estudos Galegos esprica coma ó traverso da historia, Galicia chegóu a ter dúas bandeiras: unha branca e outra bermella, co escudo no medio as dúas. - Creen que a bandeira bermella debe seguirse utilizando nos axuntamentos e concellos nos actos corporativos, mentras que a branca reservaráse pra o día en que poida ser utilizada polo órgano galego que naza coma continuación da anterga Xunta do Reino de Galicia. Nembargantes, o Concello de Galicia, non siguen esta idea e prefireu adoptar a bandeira azul e branca, co escudo no meio, en Bós Aires no eisilio.

A bandeira galega non tivo recoñocemento oficial en ningún testo xurídico, sexa este constitucional, lexislativo ou reglementario. E é moi extraño a omisión que da bandeira fan os Estatutos de Galicia e Cataluña (os dous da II República), xa que a bandeira estatal tivo rango constitucional no testo fundamental da II República Española. E moi posible que a omisión da enseña no testo catalán influise no testo galego; mais, a realidade é que en ningún artigo do Estatuto de Galicia (1936) pode deducirse a reserva da potestade de lexislar neste sentido.

Durante a guerra civil a bandeira galega foi considerada coma símbolo separatista e prohibida, sin que a lexislación do réximen franquista faga ningunha mención específica do tema. Despóis o seu uso fóise espallando naqueles casos non sospeitosos de separatismo, ben por usarse a carón da bandeira española ou pola calidade da institución ou do acto no que se usaba, hastra que chega a situación actual na que o seu uso está autorizado de feito, e penso que con todo dereito pra o noso Pobo.

ESTATUTO DEL TRABAJADOR

carse en el "B. O. E." y se aplicarán a todos los trabajadores y empresas del ámbito definido en el propio acuerdo.

El gran desafío

Este Título III plantea un verdadero desafío a las centrales sindicales para que sepan utilizar las ventajas de la libertad de negociación, sin controles ni paternalismos del Estado, en busca del mejoramiento de las condiciones de trabajo de los asalariados, dándoles los instrumentos de negociación y presión necesarios.

A partir de ahora, los sindicatos vamos a poder negociar con los empresarios todas las materias directa o indirectamente vinculadas con las relaciones trabajador-empresa.

Se podrán mejorar convenios que regulen aspectos de índole económica, laboral, sindical y asistencial, sin más limitación que el respeto a la ley.

El contenido de este Título III, radicalmente transformado por el PSOE en los debates parlamentarios, junto con el positivo tratamiento que el Título II da a los comités de empresa y el reconocimiento de las secciones sindicales, ha determinado que los socialistas digamos sí a estos dos Títulos del Estatuto de los Trabajadores.

Los trabajadores vamos, pues, a disponer, en definiva y a partir de la aprobació en las Cortes del Estatuto, c una legislación en materia c negociación colectiva verd. deramente progresista, qu sepulta de una vez para sien pre al verticalismo y otorga los sindicatos todo el pod de negociación.

El Estatuto respeta los der chos adquiridos y favorec una acción sindical firme progresista. Supone un in trumento válido para la luch obrera y la necesaria bas para avanzar en el largo ca mino de la conquista de me jores condiciones de trabaj para todos.

ESTATUTO DEL TRABAJADOR

UNA BASE PARA AVANZAR

TITULO I:

DERECHOS INDIVIDUALES BASICOS

JORNADA, VACACIONES, SALARIOS

El Título I del Estatuto de los Trabajadores regula los derechos y deberes individuales de trabajadores y empresarios. Junto a algunas innovaciones aceptables, este Título contiene una serie de normas claramente regresivas que UGT ha rechazado en todas las instancias políticas y parlamentarias. Su inclusión, por tanto, debe atribuirse, única y exclusivamente, a la conducta de UCD, apoyada en su mayoría numérica.

Jornada

La jornada semanal máxima queda establecida en cuarenta y tres horas para jornada partida y cuarenta y dos horas para jornada continua.

No obstante, UGT, lejos de renunciar a las cuarenta horas semanales que venimos reivindicando, mantendrá con toda firmeza su postura en este sentido en las distintas negociaciones, a todos los ámbitos, que se entablen con la patronal de forma directa.

Vacaciones

Las vacaciones mínimas serán de veintitrés días naturales, mientras que serán de treinta como mínimo para los menores de dieciocho años y los mayores de sesenta. Los trabajadores tienen derecho a conocer la fecha en que gozarán de sus vacaciones dos meses antes del día fijado para el comienzo de las mismas.

La Unión General de Trabajadores mantiene su reivindicación de treinta días naturales, como mínimo, para todos los trabajadores, y así lo hará constar también en todas las mesas de negociación con la patronal. De esta forma podrán mejorarse los mínimos establecidos por el Estatuto de los Trabajadores.

Horas extraordinarias

El Estatuto limita las horas extraordinarias que pueden realizarse en dos al día, quince al mes y cien al año. La empresa habrá de pagar cada hora extra con un incremento del 75 por 100 del valor que tenga la hora ordinaria. El Estatuto señala, asimismo, que deben registrarse día a día las horas extraordinarias trabajadas, entregándose a cada trabajador un resumen semanal, a fin de facilitar su control y dotarle de un medio de prueba para cualquier posible reclamación posterior.

Mantendremos en todos los co[nvenios] a negociar (incluido [el] Acuerdo Marco Interconfederal) [la] fijación de controles sindicales a [la] realización de horas extras y [su] asignación por la empresa a ca[da] trabajador.

Salario

El salario mínimo interprofesion[al], según el Estatuto de los Traba[ja]dores, se declara inembargab[le]. Por tanto, la suspensión de pag[os] o quiebra del empresario no pod[rá] impedir que los trabajadores co[n]tinúen las acciones pertinentes p[a]ra el cobro de sus salarios.

UGT mantiene en el Parlamento [la] exigencia de que el salario mínim[o] interprofesional se fije con parti[ci]pación de los sindicatos y que l[as] pagas extraordinarias sean, por [lo] menos, un total de dos y con trei[n]ta días de salario cada una.

La mujer en el Estatuto

El Estatuto abre la posibilid[ad] de que las mujeres puedan ac[...]

> "Era el Estatuto de UCD que hemos sabido transformar fundamentalmente. Es cierto que el Título I no nos satisface, es regresivo en algunos de sus aspectos, pero el hecho de que se haya conseguido elaborar una ley de mínimos ya es muy importante".
>
> **"Puedo afirmar que el Acuerdo Marco que se negocia va a complementar y mejorar los mínimos legales contenidos en el Estatuto".**
>
> **NICOLAS REDONDO**

ESTATUTO DEL TRABAJADOR

der al mercado de trabajo en igualdad de condiciones que el hombre. Se prohibe cualquier tipo de contrato individual o colectivo que pueda discriminar a la mujer. Se consigue consagrar así el principio de igualdad de salarios, sin establecer diferencias por razones del sexo.

Trabajo a tiempo parcial

El Estatuto reconoce la posibilidad de pactar contratos de trabajo a tiempo parcial. Recordemos que esta modalidad de contrato ya existía en la legislación anterior. En todo caso, el contrato debe formularse por escrito y sólo podrá contratarse a tiempo parcial a trabajadores jóvenes o perceptore del subsidio de desempleo.

UGT mantiene una oposición fi me a que un contrato por tiemp indefinido y a jornada complet pueda convertirse en otro a tiemp parcial. Esta posibilidad fue intr ducida por acuerdo entre UCD Alianza Popular (CD).

UNA BASE PARA AVANZAR

TITULO II: REPRESENTACION SINDICAL

"Para UGT, el reconocimiento de las secciones sindicales supone un auténtico logro, muchos años perseguido. Esto no va a suponer, como se quiere hacer creer, una dualidad en la representación de los trabajadores ni una disminución del papel de los Comités de Empresa. No hay reparto de funciones y, por el contrario, creo que la representación misma se enriquece, independientemente de que los socialistas y comunistas propugnemos modelos sindicales distintos. Por encima de unos y otros están los intereses de los trabajadores".

"Puedo afirmar que el Acuerdo Marco que se negocia va a complementar y mejorar los mínimos legales contenidos en el Estatuto".

NICOLAS REDONDO

El Estatuto regula en este apartado una de las posibles formas de participación que tendrán los trabajadores en las empresas, abriendo así nuevos caminos para consolidar la democracia en el mundo laboral.

La Unión General de Trabajadores ni ha planteado ni va a plantear la alternativa "comités de empresa" o "secciones sindicales". En primer lugar, porque sería una alternativa falsa. Los comités han de coexistir y coordinar su funcionamiento con las secciones sindicales, tal como ocurre en el resto de Europa y según mandato expreso de la OIT. En segundo lugar, porque nuestra constante reivindicación sobre el reconocimiento y legalización de las secciones sindicales no ha supuesto en ningún momento la condena de los comités. UGT intenta así poner en línea con los demás países de la Europa Occidental el sistema español de representación sindical.

Los comités de empresa son órganos efectivamente unitarios, pero de composición mixta. Es decir, están integrados también por una representación de la empresa, que carece de legitimación para negociar convenios. La sección sindical es, por tanto, el órgano representativo de la clase trabajadora, con plena capacidad para la contratación colectiva, base del verdadero poder de los trabajadores en la empresa y con facultades suficientes para dirigir la conflictividad laboral.

En España, y como una herencia más del franquismo, la inexistencia de vida sindica de clase dio origen a los comités (órganos también mixtos, dado que eran presididos por el empresario), que asumieron la totalidad de las funciones que tradicionalmente corresponderían a Sindicato. Nuestro deseo, tan sencillo como firme, es poner las cosas en su lugar, terminando con el monopolio negociador de los comités y exigiendo un más amplio y adecuado reconocimiento legislativo de la vida sindical, desarrollando así los principios ya recogidos por nuestra Constitución.

Más aún, UGT ha apoyado y apoyará todas aquellas mejoras que conduzcan a una eficaz labor de los comités, reconociéndoseles atribuciones que hasta ahora sólo existían en el papel. Es po

ESTATUTO DEL TRABAJADOR

este motivo que la Unión General de Trabajadores, dando prueba, una vez más, de su sentido de responsabilidad sindical, ha admitido en los debates de la Comisión de Trabajo del Parlamento, y más tarde en el Pleno del mismo, la redistribución del número de miembros de dichos comités de empresa, adecuándolo a la realidad y dimensión de las plantillas y, en todo caso, ampliando el límite máximo de sus componentes, que pasa de 46 a 75.

También se ha ajustado el número mínimo de horas sindicales a la dimensión de la plantilla para así proteger a la pequeña y mediana empresa, en cifra de horas que supera la existente en los países europeos. No por ello UGT va a renunciar conquistar horas para los delegados sindicales o a la mejora total de horas concedidas para la negociación colectiva.

En resumen, consideramos aceptable el Título II del Estatuto de los Trabajadores, e[n] el que se contempla la futur[a] regulación de las "otras fo[r]mas de participación en [la] empresa" (art. 59) y legitim[a] a los sindicatos para negoci[ar] convenios colectivos de em[]presa. Todo ello, sin perjuic[io] de mantener —incluso enr[i]queciéndolas— las facult[a]des de los comités en [u]n marco que está destinado [a] aumentar la democratizació[n] de las relaciones de trabajo muy distinto al que se con[o]ció durante la dictadura.

UNA BASE PARA AVANZAR

TITULO III: NEGOCIACION COLECTIVA

> "La capacidad de negociación colectiva que se reconoce a los trabajadores, ya sin la intervención falsamente paternalista de la Administración, que únicamente ha venido siempre a favorecer al empresario, es un camino conquistado por la clase trabajadora y no creo que se equivoquen quienes han afirmado que este Título, el III, es uno de los más progresistas de las legislaciones laborales de Occidente".
>
> **"Puedo afirmar que el Acuerdo Marco que se negocia va a complementar y mejorar los mínimos legales contenidos en el Estatuto".**
>
> **NICOLAS REDONDO**

El Título III del Estatuto reconoce y regula el derecho de **negociación colectiva.** Consagra la plena autonomía de las partes —empresarios y representantes de los trabajadores— para discutir y firmar convenios, y les reconoce capacidad para fijar tanto la estructura de la negociación y las reglas para resolver conflictos como ámbitos y acuerdos sobre materias concretas.

Este Título legaliza los acuerdos interprofesionales, realidad en Europa, pero desconocidos en la práctica laboral española hasta la firma de los acuerdos UGT-CEOE.

Como consecuencia directa de estos acuerdos, los socialistas han conseguido que la Comisión de Trabajo apruebe una serie de artículos del Estatuto cuyas características más importantes son:

— Respeto absoluto a la voluntad de las partes negociadoras y sindicatos patronales.

— Desaparición de la homologación de convenios y otros controles de la autoridad laboral.

— Supresión de los laudos de obligado cumplimiento, freno de huelgas y favorecedores de los patronos durante estos últimos años.

— Absoluto respeto al derecho a la huelga de trabajadores.

— Posibilidad de articular convenios, contribuyendo [a] la solidaridad de clase al p[o]derse negociar convenios [a] escala estatal o de rama [y] luego ir extendiendo los b[e]neficios de dicho acuerdo [a] los ámbitos provincial o [de] empresa.

— Supresión y prohibició[n] del cierre patronal.

Este Título III del Estatuto, v[a]lorado por los especialist[as] como el más progresivo [de] Europa Occidental, seña[la] en su articulado que l[os] acuerdos interprofesionale[s] tendrán el mismo tratamien[to] que los convenios colectivo[s] por lo que tendrán que pub[licarse]

pasa á 13

O MESTRE DA OUTRA LECCION

Por: XULIO VAZQUEZ FERNANDEZ

O vello Partido Socialista Obreiro Español, que sigue sendo o agrupamento político máis votado polo proletariado español, foi novamente posto en entredito con motivo da confección do Estatuto Galego. Chamándolle centralista, dicíndo que os nosos parlamentarios non eran quenes pra defender os intereses da nosa terra, dado que a dirección estatal do partido impoñía a os "sucursalistas" os intereses xenerales do partido.

Temos que recoñocer e recoñocemos, que os nosos dirixentes por razóns de Estado, que en parte coñocemos e en outra íntuímos, presionaron a os nosos diputados, pra que pasaran por moitos puntos que o partido do goberno impoñía nas negociacións. Máis, coma os feitos así o demostran, nunca impuxeron os seus criterios, deixando a os nosos que tomaran a determinación final que conviñera máis pra os intereses de Galiza. E deste xeito a UCD tivo que pechar por si soia, ca responsabilidade de aprobar este remendo de Estatuto.

Despóis do anuncio da aprobación do mesmo na Comisión Constitucional, o noso partido xunto cas demáis forzas progresistas, tomaron parte activa nos actes de protesta realizados, demostrando a súa repulsa pola humillación a o noso pobo.

Acto seguido foi convocada unha roda de prensa, co ó fin de dar conta á opinión pública das xestios realizadas nesa data. Moitos periodistas preguntaron a os diputados socialistas a postura que tomaría o partido con relación a o próximo Referéndum Estatutario, sendo contestados por eles, que non eran quen pra facer tal precisión, que no seu debido tempo o Comité Nacional Galego daría dita resposta, xa que sendo o órgao máximo da Nacionalidade entre congreso e congreso correspondía a él tal definición.

A os poucos días celébrase a xuntanza do Comité Nacional Galego pra discutir o caso. E despóis de unha prolongada discusión, dan unha nota oficial, na que decía que aínda que non tomaría ningunha determinación, na mentras as súas bases despóis de informadas concienzudamente, non se manifestasen por tratarse dun asunto de tanta transcendencia histórica.

Quen podería pedir máis pureza democrática. O vello partido de Pablo Iglesias --que non hai que esquencer que era galego--, continúa acatando a súas directrices. Hoxe o Partido Socialista de Galicia (PSOE), e ceibe pra decidir, e ceibe pra defender os intereses da súa terra sin interferencia algunha dos seus órgaos centráis, a nosa Federación entende en exclusividade os nosos problemas, e nós os militantes de base por delegación do Comité Nacional, tomarémos democraticamente a determinación que a nosa conciencia nos dite máis axeitada prá defensa dos intereses do noso pobo.

Máis este hermoso xesto de democracia, de independencia e de responsabilidade, é por tanto de madurez política, non caen ven, non interesaron a moitos que se dira, e rápidamente fumos acusados de electoralistas. A sorpresa de moitos militantes ante tal infundio, non nos colléu a outros des prevenidos, xa que tiñamos craro que tería que ser molesto pra unhos e outros. Molestaba a aquéles que apresurados anunciando o seu non a o estatuto, demostraban, dese xeito, a súa falla nos mecanismos democráticos de funcionamento interno do partido por eles pregonados, que o noso deixase a última decisión en máns dos militantes.

Sentóu mal a outros que presumían ter en exclusiva a patente nacionalista, por figurar tal nome nas súas siglas, e co o noso comportamento deixamos ser tan nacionalistas coma eles.

E séntile tamén mal a o partido do goberno, que desearía ver extendido o consenso (prá miña maneira de pensar, en moitos aspectos desafortunado) que o noso partido manten con eles a nivel estatal, a nivel glego é votáramos xuntos afirmativamente, o papel mollado do estatuto por eles imposto, e amañado a caron dos compinches madrileños.

FILOSOFIA Y SOCIALISMO

JULIAN BESTEIRO (1931)

No es cosa de austar a las gentes haciéndolas creer que, para ser socialista hace falta haber cultivado profundamente los estudios filosóficos; pero sí conviene divulgar que, un socialismo falto de raíz filosófica, es un socialismo superficial, endeble, sin solidez y expuesto, no solamente a ceder, sino hasta ser vencido y arrollado por el ímpetu de los vientos en épocas especialmente tormentosas.

El socialismo se ha ido formado lentamente, al impulso de transformaciones económicas, desde que comenzaron a desarrollarse la gran industria y el capitalismo; pero la estructuración de las ideas socialistas no se hubiese producido sin el concurso de los filósofos en los países iniciadores del socialismo moderno; en los otros países, que han seguido las huellas de los iniciadores, tal vez la influencia filosófica es menos perceptible; pero sin un reflejo al menos de ideas filosóficas, tampoco hubiera sido posible en ellas la sistematización teórica y la ordenación de la propaganda.

Todo el socialismo utópico ha estado intimamente ligado a la filosofía. Owen es filósofo y es filósofo Saint Simon; y cuando el socialismo alcanza con Marx el máximun de cohesión y de trabazón lógicas, al mismo tiempo que el máximun de extensión en el tratamiento de los problemas complejos que constituye su contenido, el impulso inicial de los estudios que llenaron la azarosa vida del autor de "El Capital" es un impulso debido a los estudios filosóficos que cultivo en su juventud.

Sin embargo, el panorama que hoy presenta el mundo del socialismo parece lo más ajeno posible a toda perspectiva filosófica.

A la producción de éste efecto pueden concurrir varias cosas.

Una de ellas es tal vez que el socialismo contemporáneo se ve acosado por la necesidad de resolver una cantidad enorme de problemas concretos que absorben la atención de los militantes y de los teorizadores.

La atragedia del socialismo actual no consiste en otra cosa que en la precipitación vertiginosa con que se va operando la evolución del capitalismo. Esta evolución provoca en unas naciones derrumbamientos súbitos; en otras produce crisis de desarrollo que, aún en los casos en que dan lugar a nuevas etapas del dominio del capital, sitúan al socialismo frente a problemas nuevos. En uno y otro caso el socialismo tiene que actuar, el socialismo tiene que consagrarse cada vez más en una labor constructiva para la cual el espíritu de las clases envejecidas y gastadas por el privilegio va mostrando cada día mayor incapacidad.

En los pueblos más distintos por su historia y más divergentes por su idiosincrasia, en Inglaterra como en Rusia, el problema es en el fondo el mismo aunque presente muy distintas modalidades.

En la época en que vivimos, hay, como en las épocas revolucionarias, guerras internacionales o guerras civiles; pero, en medio de ellas, con frecuencia ocurre que el problema no consiste en asaltar las nuevas Bastillas. Las fortalezas, vemos algunas veces que se despoloman solas; otras veces abren las puertas al enemigo; y el impo... bo trabajo de la masa consiste en reparar los edificios ruinosos que aún conservan algún elemento utilizable o en construir edificios nuevos sobre viejos solares.

No se necesita gran esfuerzo para comprender que, si para la realización de una labor destructiva de viejas estructuras económicas, políticas y sociales, se necesita el concurso de ideas estimulantes y directoras de los movimientos de las masas, para la realización de una labor principalmente constructiva, el concurso de las ideas es mucho más necesario todavía.

Esa necesidad explica la pasmosa avidez de concocimientos que todo observador atento puede apreciar en la sociedad comtemporánea.

Con frecuencia se encuentra en los historiadores de la Revolución Francesa, la descripción del pueblo de París, en los últimos años del siglo XVIII, poseído de una pasión insaciable de lectura. El siglo XVIII no era, en efecto,

FILOSOFIA Y SOCIALISMO

lamente el siglo de las luces por los destellos de las inteligencias cultivadas que han llenado de esplandor y de riqueza espiritual todo los ámbitos de la historia moderna; el siglo XVIII es también el siglo de las luces porque en él se operó el despertar de la vida de la inteligencia de capas profundas de la sociedad.

Este fenómeno que han registrado los historiadores de la Revolución Francesa, habrán de registrarlo en una intensidad y en una extensión enormememente superiores los historiadores de los años en que vivimos.

En las naciones próceres, la masa obrera penetra en la Universidades o procede a organizar por sí misma sus propias escuelas, con su propio espíritu, con las enseñanzas adecuadas a sus necesidades, con la independencia de movimientos indispensables para asegurar a los estudiantes nuevos que el aprendizaje no ha de ser un recurso o un pretexto para matar a sus energías, sino un medio de acrecentarlas y ponerlas al servicio de sus ideales.

Ahora bien, si tratamos de penetrar en la vida interior de estas escuelas creadas por la clase trabajadora, o de conocer los programas de estudio que los obreros reclaman de las Universidades en los países europeos en los cuales este movimiento cultural está más adelantado, nos encontraremos con que apenas si por excepción la Filosofía ocupa un lugar en los planes de trabajo.

La clase obrera reclama el conocimiento de la economía, de las instituciones y funciones propias de la vida administrativa y política de las naciones, quiere conocer la historia de las ideas sociales y aprender Psicología industrial, raramente reclama el conocimiento de los sistemas filosófos.

Sin embargo, si de aquí fuéramos a deducir la ausencia de espíritu filosófico en las masas populares cometeríamos un grave error. Una cosa es que la clase trabajadora no se sienta atraída hacia el conocimiento de los sistemas filosóficos y otra cosa es que las preocupaciones filosóficas se hallen ausentes de su espíritu.

Desde luego, el estudio de la Economía absorbe una gran cantidad de energías filosóficas y de poder dialéctico que en otro tiempo eran absorbidas exclusivamente por la Metafísica.

Pero, además, jamás ha existido como ahora un estudio sistemático de las raices que las ideas socialistas tienen en las concepciones de los grandes filósofos. Los libros del maestro Max Adler pueden citarse muy especialmente como prueba de esta afirmación.

Es que, si siempre ha necesitado el socialismo del influjo animador y directivo de las ideas filosóficas, nunca lo ha necesitado como ahora, cuando tienen que navegar por mares difíciles y en navegación de altura.

Blancaneves, os Enanitos e...

Blancaneves. Sonrosada, aquelada, ben feitiña por fora, pro chea de bermes e disposicións transitorias por dentro. Blancaneves caéu encantada, envenenada pola froita criminal sumíuse nun soño fondo, estivo a pique de morrer afectada pola mortal póxima máxica ¿Qué será de Galicia se come da mazá? ¿Cántos anos lle restan de "so no sulagado"?

odo ha depender, en definitiva, do Príncipe Fermoso... ou do Capitán Trueno. Todo depende de nós. ¿Os "enanos"? en declive ultimamente; porque, por enriba, perderon os pantalóns no bosco, cerquiña da casa de Blancaneves. Se alguén os atopa, por favor que os devolva. Se agora temos un Estatuto de "enanos", logo, sen pantalóns, teríamos un Estatuto indecente. SE GRATIFICARA.

Crear más y mejores escuelas es tanto como pedir aumento de salarios y reducción de horas de trabajo.

GINER DE LOS RIOS

E o froito de dez anos de traballo

Primeira grabación discográfica da Coral Polifónica de Betanzos

A Coral Polifónica de Betanzos remata de sacar á rúa o seu primeiro disco de longa duración a traveso do selo "Limoeiro" perteñecente a casa grabadora "Dial". A coral brigantina conta con perto de cincoenta voces mixtas todas elas de veciños de Betanzos que levan dez anos traballando dende que no mes de marzal do ano sesenta e nove a fundara o reverendo Manuel López Castro, hoxendía director da mesma.

Cronoloxicamente o seu primeiro con concerto tivo o 28 de marzal do ano da fundación. Dende entón desenrola unha intensa actividade músico cultural que vai dende a orgaización de conferencias, obras de teatro, cine, exposicións e certames literarios, ate as súas actuacións na bisbarra betanceira.

O seu repertorio de obras de polifonía clásica e sacra, cántigas do folklore popular galego e máis extranxeiro, así coma panxoliñas de nadal chegaron a seren coñecidas na mesma catedral de Nôtre-Dame de París onde cantaron nunha misa solene diante de máis de tres mil persoas no mes de maio do ano derradeiro.

Denantes, no mesmo mes do ano 1973 a coral polifónica de Betanzos xunto coa coral "Follas Novas" e maila Orquesta do Conservatorio de A Cruña estrenaran a "cantata Nova Galicia". Amáis das actuacións e grabacións en emisoras de radio i en TV, a coral viaxóu por toda Galicia e chegóu a abranguer certa sona polas suas intervencións en Asturias e na universidade de Salamanca.

Pódese decir pois que o presente disco e froito deses dez anos de "perelinaxe", destacando de xeito sobranceiro a grabación do mesmo feita "a pau seco". Polo demáis, o L.P. posto a venda a precios populares conten os seguintes tíduos: "Malpocadiño", "O San Campio", "Vela ahi vai", "Si vas a San Benitiño", "Negra Sombra", "Nos Caneiros", "A veira do lume", "O quer que lle quer", "O galopín", "Vexo Vigo" e o "Himno Galego".

O MESTRE DA OUTRA LECCION

ra ca cabeza e non co corazón.

Eiquí non hai nin rei de [illegible] electoralismo, a os militantes de base non nos interesan os votos pra conquerir postos políticos. As bases estamos somente pra traballar no acadamento do socialismo, o que quer decir - que, o noso esforzo encámíñase en ganar pra todos os homes e mulleres a igualdade de dereitos e oportunidades a que teñen dereito, a consolidar o respeto das súas libertades políticas, e a defender dereita a autodeterminación pra todos os pobos españoles, e así poidan libremente, e de igual a igual pactar entre eles, reforzando deste xeito a unidade desta multinicionalidade histórica común que se chama España.

Namentras o noso vello mestre, que fai máis de cen anos que nos fundóu, está ríndose de contento, pois ve que os seus alumnos, siguen aplicando a o pe da letra, todas as leccios fundamentales, que con tanta honestidade e sabiduría él nos legóu.

E tal foi así, que o derradeiro 22 de nadal por unanimidade dos membros do CNG tomóuse a histórica decisión de dar o voto negativo a o Estatuto. E o noso representante, Antolín Sánchez Presedo, levando o mandató da agrupación comarcal de Betanzos, axudóu co o seu voto a tomar tan importante decisión.

Este escrito foi rematado cando se discutia o Estatuto na Comisión Constitucional. Tivemos a tentación de modificálo pra poñelo a o día, máis acordames deixalo tal como está, - pois como vedes a desconfianza que daquela tiñamos sobre o comportamento da dereita, desgraciadamente véuse confirmada polos propios feitos.

CRONICAS MUNICIPAIS

beceira de Partido Xudicial, punto nodal nunha futura remodelación comarcal galega. A nosa moción pretendía negociar co Estado, facilitándolle parte do solar que actualmente ocupa a Goarda Civil, próximo a ficar valeiro, a cambeo dos terreos co Ministerio de Agricultura ten abandonados nas beiras da estrada de circunvalación, que poderían aplicarse para a futura polideportiva ou para una zona de esparcimento perto dos Centros Escolares. O tema non saliú resolto.

Verbo ó Estatuto de Autonomía e ben coñecida a actuación dos Grupos Municipáis, e a nosa satisfación por atinar na eleción de canles axeitados para cós veciños expresaran o seu descontento polo resultado da elaboración do texto estatutario. A nosa cibdade dou un exemplo a Galicia ó nivel de reación ciudadán, firme e sin incidentes. Dempóis desa data, os concelláis socialistas conseguiron na xuntanza da Permanente do 26 do decembro pasado que aprobárase a súa proposta de pedir ó Presidente do Goberno e ó da Xunta a celebración inmediata do Referéndum, como ocurriú xa en Cataluña i Euskadi, a fin de disipar a incertidume existente na actualidade.

O derradeiro tema por hoxe, sería imposible aludir a tódala intervención rexistrada no Consistorio, refíerese o comportamento da Comisión de Festas. Baixo éste problema, por todos coñecido, hai varias cuestións de fondo: ¿a Comisión de festas debe rendir contas ós representantes do pobo?, ¿a Comisión de Festas é ceibe para adicar os recursos obtidos para actividades distintas das encomendadas?, ¿o Axuntamento debe velar pola claridade das contas q que afectan ós veciños?. Nosa definición é ben clara: autonomía pero contas claras, inmaculadas. A decisión do destiño do remanente corresponde ós representantes do pobo, e coidamos que é preciso subvencionar actividades coma a Cabalgata. Non somos teimosos, temos que velar porque no Axuntamento as organizaciós funcionen de xeito claro e honrado, para así non discutiren se quenes as xestionan son honrados ou non. "De internis, nec ecclessiam", máis iso reférese ó interior de cada home e non o interior de cada organización.

PAROLA

DIRXE: DIEGO MARTINEZ PURRIÑOS
COLABOURAN: XOSE FERNANDEZ FERREIRO, SEGUNDO PARDO - CIORRAGA, CARLOS L. RODRIQUEZ LOPEZ, ANTONIO LAGARES PEREZ, XULIO VAZQUEZ FERNANDEZ E ANTOLIN SANCHEZ PRESEDO.

Neste número:

«Osvaldo Dans, presidente do Centro Betanzos de Bós Aires», por: Diego, páx. 2.
«Unha nova Galicia», por Xosé Fernández Ferreiro, páx. 3.
«O autismo político, e os políticos diletantes», por Segundo Pardo-Ciorraga, páx. 4.
«O capitalismo e a crise mundial», por Diego Martínez Purriños, páx. 5.
«A Peneira», por Breogán, páx. 8.
«Blancaneves, os enanitos e o Estatuto de Autonomía», por Carlos L. Rodríguez López, páx. 10.
«A bandeira galega», por Antonio Lagares Pérez, páx. 11.
«Estatuto dos Traballadores», páx. 14.
«O mestra da outra lección», por Xulio Vázquez Fernández, páx. 17.
«Filosofía e socialismo», por Julián Besteiro, páx. 18.
«Crónicas municipáis», por Antolín Sánchez Presedo, última.

EDITA E IMPRIME
AGRUPACION SOCIALISTA DE BETANZOS
PS de G» - «PSOE»

PSOE

PAROLA

ORGAO DA AGRUPACION SOCIALISTA DE BETANZOS

Dende unha perspectiva socialista non cabe concebir ós Partidos Políticos como máquinas electoráis, adicadas a exclusiva detentación do poder, senón como auténticos instrumentos para a satisfación de necesidades sociáis ó traverso da transformación das estructuras vixentes. Se política non siñifica cambeo, sóio pode siñificar pervivencia e acumulación de problemas. Iso é evidente, e condnsarse en certa medida no seguinte párrafo de LUIS ARAQUISTAIN: "La mejor victoria no será la que se ha ganado en las urnas sino la que deba ganarse mañana en la organización de la Justicia, la Libertad y la eficacia". E preciso, pois, cohonestar a fórmula unamuniana do vencer e do convencer, o primeiro po de conquerirse nunhas horas, o segundo é froito do esforzo continúo e perseverante.

CRONICAS MUNICIPAIS

Por: ANTOLIN SANCHEZ PRESEDO

Que naide chámese a engaño, os socialistas somos os máis interesados no éxito da xestión desta Corporación. E iso, por varias razós, a fundamental, polo beneficio que reportaría ós betanceiros, tamén, porque sendo a primeira Corporación democrática a súa actividade vai a servir de punto de referencia e análise do propio fenómeno democrático, e aínda, porque se logramos sanear e normalizar o funcionamento municipal será doado darlle un ar distinto a vida da nosa cibdade. Non podemos defraudar ó pobo, é preciso traballae codo con codo polo noso porvir,pola esperanza, por iso, responsablemente, facemos un novo chamamento ó Grupo Ucedista a fin de que permita a presencia dos concelláis socialistas e comunistas nas Comisiós Informativas, dacordo co resultado electoral. A incorporación dos oito concelláis de ezquerdas, hoxe inxustificadamente marxinados da actividade municipal cotidián, daría un maior dinamismo a actuación corporativa. Nestes intres, tódalas enerxías son necesarias.

Nos dous meses pasados, adquiriu singular relevancia, a nivel de opinión pública, a cuestión do traslado da parada de taxis. O Grupo Municipal Socialista prantexouna coma un debate sobor das condiciós de traballo dun sector profesional, e dende esta óptica, a volta a parada dos Soportales sóio reportaría ventaxas, sen perxuicios no servicio. A pedra de toque do problema, foi a existencia dun recurso contencioso presentado polos propios taxistas contra o Axuntamento a consecuencia da resolución da Alcaldía que, unilateralmente e sen ouir ós afectados, suprimira a paradados Soportales. O Grupo Municipal da UCD, seguindo a opinión dalgún concellal da anterga Corporación, chegóu a esixir nun Pleno a renuncia deste procedimento coma cuestión previa ó tratamento do problema; o Grupo Socialista consideróu que non podía renunciarse, ou millor dito, desistir sen coñecerse a resolución municipal vai a satisfacer os intereses defendidos no recurso, que era un innecesario acto de forza, e garantizóu o desistimento do procedimento por parte dos taxistas unha vegada adoptárase un acordo favorable. O problema, finalmente, froito en grande medida da presión da ezquerda, solucionouse; nembargantes, a diversidade de prantexamentos revelóu a diverxencia dos criterios políticos, nós seguimos ó ronsel de JULIAN BESTEIRO considerando que "el ideal de cada momento es conseguir que la autoridad sea la menos coactiva posible", dende a perspectiva ucedista presentouse como unha visión do exercicio da Autoridade de xeito impositivo. Cadaquén saque as súas consecuencias.

Igoalmente presentamos unha moción relativa ás instalaciós xudiciáis, facéndose eco da necesidade de dotar a nosa cibdade dun edificio no que poda administrarse decorosamente a xusticia. Elo, ademáis, sería un paso adiante para a satistacción dos problemas que actualmente teñen os Xuzgados, ó abrir as portas cara a creación doutros novos e a dotación de máis persoal. O mesmo tempo, Betanzos consagraríase como co